

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiectul de Lege privind SIGURANȚA ALIMENTĂRII CU APĂ A POPULAȚIEI ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect instituirea unui cadru minimal, clar și aplicabil pentru asigurarea continuității alimentării cu apă potabilă și menajeră în situații de criză. Evenimentele recente, precum situația acumulării Paltinu, în urma căreia peste 100.000 de cetățeni au rămas fără apă timp de mai multe zile, au scos la suprafață o vulnerabilitate structurală a sistemului public de alimentare cu apă: lipsa unei obligații legale privind existența unor surse alternative, a unor rezerve operaționale și a unui plan de continuitate aplicabil imediat atunci când sursa principală devine nefuncțională.

Legislația în vigoare acoperă doar domeniile obișnuite de funcționare, nu și scenariile excepționale. Legea nr. 241/2006 reglementează aspectele generale ale furnizării serviciului public, dar nu conține prevederi privind prevenția și gestionarea situațiilor de criză generate de turbiditate extremă, poluări accidentale, avarii majore sau imposibilitatea utilizării sursei principale de apă. Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor și legislația privind situațiile de urgență vizează doar intervenția imediată, nu continuitatea serviciilor publice esențiale. Normele sanitar-veterinare se concentrează exclusiv pe calitatea apei, nu pe disponibilitatea ei. Astfel, există un vid normativ clar, confirmat atât de operatori, cât și de autoritățile sanitare și cele pentru situații de urgență.

În lipsa unui cadru legal, responsabilitățile sunt dispersate. Operatorii nu au obligația de a menține surse alternative sau rezerve, DSP nu poate autoriza distribuirea apei menajere în parametri incerti, iar UAT-urile nu au proceduri clare sau capacitate de intervenție. În consecință, cetățenii sunt cei afectați, iar autoritățile sunt puse în situații conflictuale, fără un temei legal clar. Criza de la Paltinu a generat contradicții între instituții – DSP, operator, ministere – tocmai din cauza acestor lacune.

Prezenta lege introduce un principiu fundamental: continuitatea alimentării cu apă este o componentă esențială a siguranței populației. Pentru a o garanta, operatorii de apă au obligația de a elabora anual un Plan de Continuitate, de a identifica cel puțin o sursă alternativă de alimentare și de a asigura distribuirea apei în cel mult 6

ore de la apariția unei situații de criză. Aceste măsuri sunt minime, realiste și reflectă standardele europene de reziliență a serviciilor esențiale.

Foarte important, legea nu instituie obligații financiare asupra bugetelor locale, județene sau asupra tarifelor percepute populației. Investițiile necesare pentru implementarea obligațiilor prevăzute de lege sunt acoperite prioritar din fonduri europene nerambursabile, programe de mediu, programe de reziliență climatică și alte surse externe. Implementarea este etapizată pe o perioadă de până la 36 de luni, pentru a evita orice presiune asupra operatorilor sau autorităților locale. În primii 3 ani de la intrarea în vigoare a legii, costurile aferente implementării nu pot fi incluse în tarife.

Legea creează un mecanism de responsabilitate partajată, evitând dublarea legislației existente. Operatorul are obligații tehnice; DSP emite avizul sanitar; ISU coordonează intervenția în urgență; UAT sprijină doar cu spații pentru punctele de distribuție, fără costuri. Astfel se evită suprapunerea competențelor și apariția conflictelor instituționale.

Impactul social este major. Accesul la apă este un drept fundamental; întreruperea acestuia – chiar și temporară – afectează sănătatea publică, igiena, activitatea unităților sanitare și de învățământ, viața economică și siguranța populației. Legea crește reziliența comunităților, limitează efectele schimbărilor climatice asupra sistemelor de apă și reduce riscurile epidemiologice.

Prin caracterul său tehnic, echilibrat și lipsit de impact bugetar asupra autorităților locale, proiectul este coerent, necesar și proporțional. El introduce un nivel minim de protecție pentru populație, fără să genereze birocrăție, fără să afecteze operatorii și fără să îngreuneze activitatea UAT-urilor sau CJ-urilor. Legea umple un gol normativ real și contribuie la modernizarea și securizarea serviciilor publice de apă în România.

Inițiator:

Lucian-Nicolae ANDRUȘCĂ Deputat afiliat PSD